

Arkitektur Biennalen i Venedig

Virkeligheden har overhalet
Biennale-bidragene

AF ANETTE SØRENSEN,
redaktør

Lørdag den 9. september åbnede den 10. Arkitektur Biennale i Venedig for offentligheden. I de næste tre måneder kan man kigge på de deltagende landes bidrag, og gøre sig sine egne tanker om fremtidens byudvikling i en by, der pudsigt nok er fastfrosset i tiden

Arkitektur Biennalens tema i år handler om byen. Nærmere bestemt om byudvikling og samfund i samspil med arkitektur. Det har det danske bidrag godt fat i, men det er småt med samfundsdiskussionen og det politiske samspil med arkitekturen i biennalen som helhed.

Det umiddelbare indtryk er visuelt flot, men nogen egentlig øjenåbner er biennalen ikke i forhold til, hvordan fremtidens storbyer ser ud, og ikke mindst hvordan det sociale program skal skrues sammen.

Mangler konsekvens

I det hele taget ender mange udstillinger og lande-bidrag i analysen og konstaterin-

gen uden at tage det næste skridt, der handler om at løse problemerne på en arkitektonisk, miljømæssig og økonomisk bæredygtig måde. Det politiske lag er simpelthen ikke til stede, og det savner man, når temaet er både stort og globalt. Det er som om udviklingen og virkeligheden har overhalet biennale-bidragene.

Et skoleeksempel

I den sammenhæng udgør det danske bidrag et skoleeksempel ved at have to ministerier i ryggen og ved at lade sig indføre i de konkrete, lokale problemer via lokale kontakter. Dette er altså ikke endnu et eksempel på vestens arkitekt, der skaber et projekt til Kina, men et gensidigt samarbejde mellem Kina og Danmark. Det er mere end farvestrålende plancher og formøvelser.

Vi har altså god grund til at være stolte af den satsning, som projektet også har været. Det er bestemt ikke "come il faut" at bringe fire unge, internationalt ukendte tegnestuer frem i lyset på en sådan akademisk event.

I stedet har man satset på ukendte teams og haft tillid til, at de ville komme op med noget nyt. Det er en flot satsning. Se også side 36 og 37.

anette@arkbyg.dk

Ikke et designkorstog til Kina

I et halvt år har fire unge, danske tegnestuer samarbejdet med fire kinesiske universiteter i henholdsvis Shanghai, Xi'an, Beijing og Chongqing. Resultaterne kan nu ses i den danske pavillon på den 10. Arkitekturbiennale i Venedig

Af ANETTE SØRENSEN

Udstillingen Co-Evolution er det officielle danske bidrag til årets arkitekturbiennale i Venedig, som netop er åbnet. Udstillingen repræsenterer seks måneders arbejde med at forstå Kinas enorme udfordringer eksemplificeret i fire lokalt forankrede byudviklingsprojekter. Fire kinesiske universiteter og fire unge danske tegnestuer blev valgt ud, og fik et halvt år til at udvikle nye metoder til byudvikling med de udfordringer for øje, som Kina skal takle i øjeblikkets massive folkevandring ind mod byerne.

400 millioner kinesere forventes at flytte fra land til by over de næste 20 år. Skal de undgå at skabe miljømæssig og byplanmæssig kaos, er det nødvendigt at byde ind nu.

Tegnestuerne har samarbejdet med professorer og studerende fra fire af Kinas vigtigste universiteter. Overskriften har været bæredygtighed, og det er blevet til fire overraskende konkrete projekter, der giver nye bud på en planlægning, der kan holde trit med Kinas massive urbaniseringsproces.

Samtidigt har projektet også været et forsøg på at nå ind bag facaden. At få et indblik i kulturen, kommunikationen og magtfordelingen igennem de kinesiske (kontakt)formidlere, og på den måde udvikle de dansk-kinesiske kontakter.

Bag linierne

Det er kurator på projektet Henrik Valeur fra tegnestuen UiD, der sammen med Dansk Arkitektur Center, DAC, har skabt forbindelserne og har været tovholder på projektet.

UiD har været udstationeret i Shanghai under hele forløbet, hvor de har lavet et omfattende researcharbejde om byudvikling i Kina, som har været oplægget til tegnestuerne.

Derudover har UiD stået for at designe og producere udstillingerne – der bliver nemlig tre i alt, én i Beijing og én på DAC i København.

Udgangspunktet for UiD's arbejde var at finde ud af hvilke muligheder, der er for unge tegnestuer i Kina.

- Kineserne er meget interesserede i vestlige arkitekter, men de er hovedsage-

ligt interesserede i to slags arkitekter: enten det store navn de kan købe og bruge som et brand, eller det store firma med et stort portefølje. Det kan de unge ikke leve. Derfor skulle vi finde en anden måde for de unge tegnestuer at komme igennem på, fortæller Henrik Valeur.

Kinesisk netværk

Muligheden for en anden vej ind på det kinesiske marked, hvor der kunne skabes et reelt netværk, blev fundet igennem kinesiske universiteter, som er meget tættere forbundet med praksis end i Danmark. Traditionelt har universiteterne haft deres egne arkitektfirmaer, som har lavet en række opgaver for staten. De fungerer stadig i høj grad som plan- og arkitektfirmaer.

Halvdelen af alt byggeri i verden foregår i Kina. Det er klart, at mange gerne vil have en bid af kagen - handler det blot om at få solgt sine varer?

- Det meste af vestens arkitektur i Kina foregår på den måde, at man i virkeligheden laver en halvdårlig kopi af det, man laver derhjemme, og får så kineserne til at lave arbejdstegningerne. Det er ikke særligt tilfredsstillende for kineserne, for de er naturligvis også interesserede i at tage springet fra at være masseproducerende samfund til at få en innovationsbaseret økonomi. Og det er det, der gør projektet interessant for dem også, siger Henrik Valeur og understreger, at de udfordringer, projektgruppen har beskæftiget sig med i Kina er globale problemer, som skal løses tværnationalt.

Forstæderne er millionbyer

Det har taget tid at komme ind på livet af de kinesiske samarbejdspartnere. Tegnestuerne har været i Kina flere gange, og der har også været kinesiske delegationer i Danmark. Seks måneder er ikke lang tid, når man skal lære hinanden at kende, lære en fremmed kultur at kende og i øvrigt komme

Det danske bidrag til årets arkitekturbiennale i Venedig er udstillingen CO-EVOLUTION, som er skabt i samarbejde med kinesiske universiteter

Den danske pavillon ligger som en grøn oase i Gardini-parken, som ligger i udkanten af byen og rummer den største del af biennalen

Danmark + Kina

Initiativtager Dansk Arkitektur Center

Kurator Henrik Valeur og UiD

Projektteams

Projektteam Beijing: CEBRA +

Tsinghua University

Projektteam Chongqing:

COBE + Chongqing University

Projektteam Shanghai:

EFFEKT + Tongji

University Projektteam Xi'an:

TRANSFORM + Xi'an

University of Architecture and Technology

CO-EVOLUTION har verdenspremiere på den 10. Internationale Arkitekturbiennale i Venedig, og er Danmarks officielle bidrag.

I slutningen af september deltag CO-EVOLUTION på den 2. Internationale Arkitekturbiennale i Beijing, Kina, og fra den 13. oktober kan udstillingen ses i København i Dansk Arkitektur Center. Se også www.dac.dk hvor alle projekterne er vist

med et bud på, hvad der svarer til at løse hele verdens problemer. I ét udstillingsprojekt.

- De er vant til bare at bygge. Hele ideen om at mødes for at lave et udstillingsprojekt, det skulle de lige spore sig ind på, fortæller EFFEKT, der sammen med Tongji University står bag Shanghai SubCity.

Tegnestuerne har blandt andet arbejdet med tæthedspromatikker, som vi ikke kommer til at se i Danmark.

- Vi havde et stort problem i starten, og det var simpelthen skalaforståelse. Vi arbejder med site, som er fem gange så stort som Ørestaden - hvordan håndterer man det? hvad er det for nogle redskaber man skal bruge? Fortæller CEBRA om deres første møde med landet.

De fik også hurtigt erfaringer med de utålmodige 'developere'.

- De ville gerne ha', at vi skulle tegne nogle bygninger lynhurtigt, som de kunne præsentere for deres developere (entreprenører red.). Da var vi nødt til at trække os tilbage, og få dem til at forstå, at det ikke bare handler om at projektere en bygning lynhurtigt. Det handler om at stille nogle få regler op, som alle kan forstå, og som passer ind i deres systemer og logik. En slags værktøjskasse som de kan bruge umiddelbart, men med nogle bæredygtige elementer, siger CEBRA.

Sund skepsis

For det går stærkt, og der er mange ek-

sempler på projekter, der er strandet i processen eller simpelthen er overtaget efter konkurrencen. Og alle tegnestuerne møder spørgsmålet om fremtidige projekter i Kina med sund skepsis. De tror ikke på det, før det sker.

- Jeg tror, det er enormt svært at lave noget godt i Kina. Jeg tror virkelig, at det er en sej kamp. Det er så svært at få noget igennem. Men det kræver, at man tager derover og får nogle venner. Det bliver ikke afgjort på arkitekturen, siger Lars Bendrup fra Transform, som tilføjer, at det også har været et eventyr. Han slår fast, at:

- Der har været dage med dyster stemning, men i dag, når man ser resultatet, har det været godt! anette@arkbyg.dk